

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	17
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ KTÜ TURİZM EĞİTİM VE UYGULAMA MERKEZİ İKTİSADİ İŞLETMESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	32

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7. DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi.....	3

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Hastane İhtiyacının Bilimsel Araştırma Projesi Kapsamına Alınarak Karşılanması
2. Döner Sermaye İşletmesi Birimlerinin Elektrik, Su, İletişim ve Isınma Giderlerinin Kurum Bütçesinden Karşılanması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Karadeniz Teknik Üniversitesi, 20.05.1955 tarih ve 6594 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Karadeniz Teknik Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yükseköğretim, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 12 fakülte, 1 Yüksekokul, 6 Enstitü, 8 Meslek Yüksekokulu, 19 Uygulama ve Araştırma Merkezi ve 5 Rektörlüğe bağlı bölüm bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 5337'dir. Ayrıca Üniversitede 5 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	468	85	0
Doçent	160	103	263
Doktor öğretim üyesi	390	83	473
Öğretim görevlisi	280	95	375
Araştırma görevlisi	865	427	1292
Toplam	0	0	0

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idari	563	598	1161
Sağlık	564	459	1023
Avukatlık	5	2	7
Eğitim-öğretim	0	0	0
Teknik	227	124	351
Yardımcı	87	118	205
Din	2	1	3
Sözleşmeli	347	0	347
İşçi	1379	0	1379
Toplam	3174	0	4476

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Karadeniz Teknik Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 796.564.000 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 464.095.504 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek

1.260.659.504 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin % 94'ü olan 1.184.160.059 TL kullanılmıştır.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme (2/1)
	(TL)		(%)
01 Personel Giderleri	800.927.262,97	782.514.399,12	97,70
02 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	123.020.239,23	120.119.477,61	97,64
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	103.623.380,30	93.800.571,96	90,52
05 Cari Transferler	64.991.121,64	64.591.166,36	99,38
06 Sermaye Giderleri	168.097.500,00	123.134.444,8	73,25
07 Sermaye Transferleri	-	-	-
Toplam	1.260.659.504,00	1.184.160.059,13	93,93

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 1.184.160.059 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %93,93'ü kullanılmıştır. Personel giderlerinde 800.927.263 TL ödeneğin 782.514.399 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 123.020.239 TL ödeneğin 120.119.478 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 103.623.380 TL ödeneğin 93.800.572 TL'si, cari transferlerde 64.991.122 TL ödeneğin 64.591.166 TL'si, sermaye giderlerinde 168.097.500 TL ödeneğin 123.134.444 TL'si harcanmıştır. Sermaye transferlerinde ise herhangi bir hesap hareketi olmamıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Mevlana ve Farabi Değişim Programı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 21.686.292,11 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 796.564.000 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 1.196.896.159 TL'dir.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.187.000,00	23.024.945,90	114,06
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	745.317.000,00	1.125.792.355,01	151,05
Diğer Gelirler	31.060.000,00	46.648.982,99	150,18
Sermaye Gelirleri	-	1.569.875,00	-

Toplam	796.564.000,00	1.197.036.158090	150,27
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	-	139.999,90	-
Net Toplam	796.564.000,00	1.196.896.159,00	150,26

2022 yılında net 1.196.896.158 TL bütçe geliri elde edilmiştir.

Dönem faaliyet geliri 1.271.058.357,38 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 1.368.477,27 TL ve faaliyet gideri 1.208.613.246,46 TL olan Üniversite, 2022 yılını 61.076.633,65 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 811.783.009,68 TL, gider toplamı 1.005.510.095,06 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 193.727.085,38 TL zarar ile tamamlanmıştır.

İktisadi işletmenin 2022 yılı gelir toplamı 26.829.094,22 TL, gider toplamı 25.284.596,30 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 1.544.497,92 TL kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 30.04.2004 tarih ve 25448 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2004/7127 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Karar ile kurulan Trabzon Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici AŞ’nin ortağıdır. Adı geçen Şirketin kuruluş sermayesi 1.750.000 TL olup Üniversitenin % 44,06 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 49’uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun’un 80’inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirilmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı, içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu İdaresinin Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez

değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 5 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 3'ü doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Karadeniz Teknik Üniversitesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Hastane İhtiyacının Bilimsel Araştırma Projesi Kapsamına Alınarak Karşılanması

TAY-2022-10216 numaralı Sağlık Bakımı ile İlişkili Enfeksiyonlarda Hijyenik Led Işık Teknolojisinin Etkinliği Projesinde;

A- Yapılan Alımın, Bilimsel Araştırma Niteliğini Taşımaması

Projenin, Farabi Hastanesinin yoğun bakım ünitelerine hijyenik led ışık armatürleri ile hijyen ölçüm cihazının alınmasına yönelik olduğu, bilimsel araştırma niteliğini taşımadığı görülmüştür.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 3'üncü maddesinin (b) bendinde; bilimsel araştırma projesi,

tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler ile bilim insanı yetiştirme ve araştırma altyapısı kurma ve geliştirme projeleri olarak tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in "Bilimsel araştırma projelerinin seçiminde dikkate alınacak ilkeler" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının son cümlesiyle bilimsel araştırma projelerinin, bilime, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal, sanatsal, kültürel gelişimine ve kalkınmasına katkı sağlaması esas tutulmuştur.

Denetimlerde;

-TAY-2022-10216 numaralı Projenin amacının, Farabi Hastanesinde sağlık bakımı ile ilişkili enfeksiyon oranı yüksek olan kliniklerde hijyenik led ışık teknolojisi cihazı kullanarak enfeksiyon oranlarının düşürülmesi ve dünya genelinde ulaştırılması planlanan sıfır enfeksiyon hedefine ulaşmak olduğu,

-Proje amacı doğrultusunda farklı hijyenik led ışık teknolojisi uygulamalarının ve tekniklerinin araştırılması, araştırmalar sonucu ulaşılan yöntemlerin pilot uygulaması ve uygulama sonuçlarına göre katkı oranlarının belirlenmesi gerekirken sadece bir firmaya yönelmek suretiyle pilot çalışma ve deneme sayılmayacak miktarda (136 adet) hijyenik led ışık teknolojisi cihazı (Hijyenik led armatür) alındığı,

-Alınan armatürlerin, yoğun bakım ünitelerinde kullanıldığı,

-Alıma ait Teknik Şartnamenin, asgari hijyen ve elektrik tesisatına uyum kriterleri içeren, dolayısıyla daha fazla uygulamaya imkân tanıyan nitelikte olması beklenirken, hijyenle ilgisi olmayan cam, conta, boya türü gibi kriterler de dâhil olmak üzere dört başlık altında 50 kriter içerdiği,

-Kriterlerinin büyük çoğunluğu Elektrik-Elektronik Mühendisliği bilim dalını ilişkin olan Şartnamenin, Tıp alanında uzmanlıkları bulunan Başhekim Yardımcısı Prof. Dr....., Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı öğretim üyeleri Prof. Dr..... (Proje yürütücüsü) ve Dr. Öğretim Üyesi ..... (Proje araştırmacısı) tarafından hazırlandığı,

anlaşılmıştır.

Bu kapsamda, sağlık bakımı ile ilişkili enfeksiyonlarda hijyenik led ışık teknolojisinin etkinliğinin araştırılmasından söz edilebilmesi için tıbbi tesislerdeki kirletici maddelerin (ATP, ADP ve AMP) azaltılması ya da yok edilmesine yönelik olarak imal edilen hijyenik led ışık teknolojilerinin tespiti, bunların pilot olarak uygulanması ve nihayetinde kirletici maddelerdeki azalmanın ölçülmesi ve izlenmesi; sonuç olarak Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalında konuyla ilgili gelinen noktanın ve gelişimin ortaya konulması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen hususlarda görüleceği üzere bilimsel araştırma projelerinin temelini oluşturan söz konusu araştırma faaliyeti hiç yapılmamış; lisans hakkı gerekçe gösterilmek suretiyle tek bir firmaya yönelmiş ve firmanın ürününe göre değerlendirme yapılmak suretiyle Proje tamamlanma aşamasına getirilmiştir.

Bu durumda Proje, pilot çalışma sayılamayacak miktarda alım da nazara alındığında, bir firma tarafından üretilen hijyenik led ışık teknolojisinin tıbbi tesislerdeki kirletici maddelerin azaltılmasının veya yok edilmesinin ölçümüne yönelik bir çalışma haline gelmiş olup, Hastane yoğun bakım ünitelerinin hijyenini sağlamadan öteye geçmemektedir. Dolayısıyla bir bilimsel araştırma projesinin varlığından ve Projenin, alanında (Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı) bilime, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal, sanatsal, kültürel gelişimine ve kalkınmasına katkı amacını taşıdığından söz etmek mümkün değildir.

Kamu İdaresince proje yürütücüsünün bilimsel cevabı sunulmuş olup, bu cevapta;

-Yoğun bakım üniteleri ve enfeksiyon riski yüksek olan servislerde hasta odalarında bulunan ışıkların, hijyenik LED ışık teknolojisi ile değiştirilmesi sonrası bu ünitelerin 12 ay süresince Enfeksiyon Kontrol Komitesi tarafından izleneceği, gelişecek enfeksiyonların izlem formlarına kaydedileceği, sonuçların istatistiksel olarak değerlendirileceği ve bilimsel makalelerle ulusal ve/veya uluslararası platformlarda paylaşılacağı,

-Söz konusu çalışmanın, teknolojinin klinik etkinliğini gösteren ilk çalışma olduğu; çalışmayla enfeksiyon oranlarının düşürülmesinin yanında morbiditenin, mortalitenin ve olası hastane maliyetlerinin azaltılmasının amaçlandığı,

-Proje hazırlanmadan önce 6 aylık bir ön çalışmanın yapıldığı ve proje onaylandıktan sonra da 3 aylık sonuçların bilimsel platformda paylaşıldığı, dokuz aylık sonuçlarda ise enfeksiyon oranlarında bariz azalma olduğunun tespit edildiği ve bu sonuçların, Ulusal Hastane Enfeksiyonları Sürveyans Ağı (UHESA) verileriyle kanıtlandığı,

-Çalışmanın olumlu sonuçları sayesinde birçok sağlık kuruluşunda hijyenik LED ışık teknolojisinin kullanılmaya başlanacağı ve ülkemiz patentli bir ürünün uluslararası platformlarda da tanınıp ülke ekonomisine katkı sağlanacağı,

ifade edilmektedir.

Robotik Obezite Cerrahisi, Mikro Ultrason Fizyon Biyopsisi gibi cihazlarda olduğu gibi hastanelere alınan ve yeni teknoloji içeren bir tıbbi cihazdaki temel amaç, morbiditenin, mortalitenin ve hastane maliyetlerinin azaltılmasıdır. Yine bu tür cihazlar, gerek pilot çalışmada, gerekse rutin kullanımlarda sonuçları izlenen ve rapor edilen cihazlardır. Zira bu şekilde cihazın eksikliklerinin giderilmesi, iyileştirilmesi, geliştirilmesi ve piyasada talep gören ve ekonomik değer ifade eden bir hale gelmesi sağlanır. Dolayısıyla proje yürütücüsünün belirttiği hususlar, bir bilimsel araştırma projesi şartlarından ziyade üretilen bir cihazın kullanılabilirliğinin ve talep edilebilirliğinin sağlanmasıdır.

Ülkemiz patentli bir ürünün uluslararası platformlarda tanınıp ülke ekonomisine katkı sağlaması; uluslararası piyasalardaki muadillerine üstünlük sağlamasıyla mümkün olmaktadır. Proje, bu yönde bir araştırma içermediğinden, ürünün iç piyasadaki kullanılabilirliğinin sağlanmasından öteye geçmemektedir. Kaldı ki proje, tek bir firmadan yapılan alım nedeniyle araştırma mahiyetini de taşımamaktadır.

Diğer taraftan yürütücü cevabı ekinde sunulan ve Teknik Şartnamenin “İstenilen Belgeler” kısmınının 8’inci bendiyle istenen T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Biyosidal Ürünleri Araştırma Laboratuvarlarından alınan mikrobiyolojik etkinlik raporu ve sonuç belgesi, (B) bendinde ifade edildiği üzere rekabeti kısıtlayıcı bir etki yaptığı gibi projenin araştırma vasfını kaybetmesine yol açmıştır. Zira bu belgeyi alan tek firma, yüklenici firmadır.

Dolayısıyla proje yürütücüsü tarafından verilen cevapların, mevzu bahis alımın bilimsel araştırma projesi kapsamında yapılmasına gerekçe oluşturmadığı değerlendirilmektedir.

Bu itibarla, hastane ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak yapılan söz konusu alımın, bilimsel araştırma projesi niteliğini taşımadığı ve yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

B- Şartlarını Taşımadığı Halde Tek Kaynaktan Alım Yapılması

Proje kapsamındaki hijyenik led armatür alımının, tek kaynaktan temin edilme şartlarını taşımadığı halde doğrudan teminle yapıldığı görülmüştür.

2003/6554 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK) Eki Yükseköğretim Kurumları Tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3'üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Ekli Esaslar'ın "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; idarenin, bu Esaslara göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Aynı Esaslar'ın "Doğrudan temin" başlıklı 21'inci maddesinin (b) bendiyle sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel hakka sahip olması, aynı bende göre yapılacak doğrudan teminlerde yeterli görülmüştür.

Denetimlerde, Proje kapsamındaki 136 adet hijyenik led armatür için alım yapılan İstanbul merkezli firmanın, hijyenik led teknoloji cihazı üreten bir firmadan 10 yıllığına 1.000,00 TL ödemek suretiyle aldığı lisans hakkının, 2003/6554 sayılı BKK eki Esaslar'ın 21'inci maddesinin (b) bendi için yeterli görüldüğü ve 818.448,00 TL'lik alımın, ihale yapılmaksızın doğrudan teminle anılan firmadan yapıldığı anlaşılmıştır.

Söz konusu alımın, gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel hakka sahip olması nedeniyle doğrudan teminle yapılması; ancak ülke sınırları içerisinde hijyenik led teknoloji cihazı üreten ve/veya satan bir firmanın mevcut olması ve bunun da resmi nitelikteki belgelerle ispatlanması halinde mümkündür. Basit bir internet taramasında bile ülke sınırları içerisinde üretim ve/veya satış yapan birçok firmanın bulunduğu görüldüğünden; markaya dayalı lisans hakkı alımının, alım yöntemi için yeterli olmadığı aşikârdır.

Sonuç olarak; Proje kapsamında yapılan alımın, 2003/6554 sayılı BKK eki Esaslar'ın 5 ve 21'inci maddesinin (b) bendi hükümlerine aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Döner Sermaye İşletmesi Birimlerinin Elektrik, Su, İletişim ve Isınma Giderlerinin Kurum Bütçesinden Karşlanması

Döner Sermaye İşletmesi dâhilinde faaliyet gösteren Üniversite birimlerine ait elektrik, iletişim, su ve ısınma ihtiyaçlarına ilişkin giderlerin tamamına yakınının özel bütçeden karşılandığı görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesiyle fakülteler ve yüksekokullar ile araştırma ve uygulama merkezleri, yükseköğretim kurumları tanımına dâhil edilmiştir.

Aynı Kanun'un "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin (a) fıkrasında; yükseköğretim kurumlarında kurulacak döner sermaye işletmesinin başlangıç sermayesine, ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde bu amaç için ödenek öngörülme şartıyla katkı sağlanabileceği hükme bağlanmıştır.

Anılan maddenin (b) fıkrasında; döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın, ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu, sürekli eğitim merkezleri ile bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları için asgari yüzde 30'unun, diğer yükseköğretim kurumları için ise asgari yüzde 15'inin, ilgili yükseköğretim kurumunun ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçları ile yönetici payları için kullanılması ile bu oranların yüzde 75'ine kadar artırmaya üniversite yönetim kurulunun yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır

Üniversite özel bütçesinden, döner sermaye işletmesinin başlangıç sermayesine katkı dışında sadece Kanun'un geçici 66'ncı maddesi uyarınca 2015 mali yılı sonuna kadar, yükseköğretim kurumları bütçelerinin "01 – Genel Kamu Hizmetleri" fonksiyonunda öz gelir karşılığı ödenekleştirilen tutarlardan ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarına ilişkin muaccel borçların ödenmesi amacıyla ilgili ekonomik kodlara aktarma yapılmak suretiyle tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye birimlerinin bütçesine, aktarma yapılabilmesine cevaz verilmiştir.

Bu hükümlere göre yükseköğretim kurumlarının, döner sermaye faaliyetleri sonucu elde edilen ve tahsili gerçekleşen gelirlerden yukarıda belirtilen oranlar dâhilinde ayrılacak kısmı, kendi ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçları ile yönetici paylarını karşılamak için kullanması gerekmektedir.

Üniversitenin kendi bütçesinden döner sermaye işletmesine ait ihtiyaçların temini, bir başka deyişle kaynak aktarımı; döner sermaye işletmesinin başlangıç sermayesine katkıda bulunulmasında ve 2015 mali yılı sonuna kadar tıp fakültesi hastanelerinin ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarına ilişkin muaccel borçlarının ödenmesinde olduğu gibi istisnai bir durum olup, mevzuat hükümleriyle sınırlıdır. Bu nedenle belirtilen istisnalar dışında döner sermaye işletmelerinin kendi giderlerini kendi gelirleriyle karşılaması esastır.

Denetimlerde;

-Üniversitenin Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi, Yabancı Diller Yüksekokulu ile Sürekli Eğitim, Uzaktan Eğitim ve Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezlerinin, eğitim-öğretim ve bilimsel faaliyetler yanında üçüncü kişilere eğitim programı, kurs vb. düzenlemek suretiyle döner sermaye faaliyetlerinde bulunduğu, bu faaliyetler sonucu gelir elde ettiği ve elde edilen gelirlerin tahsilinin gerçekleştiği,

-Söz konusu faaliyetler için kullanılan bina, derslik, atölye gibi yerlere ait elektrik, iletişim, su ve ısınma ihtiyaçlarının tamamına yakınının Üniversite bütçesinden karşılandığı,

-Yabancı Diller Yüksekokulunun, elektrik gideri ile sınırlı olmak üzere özel bütçeye katkı sağladığı,

-Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezinin, kendisine ait telefonun faturalarını ödediği,

anlaşılmıştır.

Yükseköğretim kurumu olması yanında Döner Sermaye İşletmesi birimi vasfına da sahip olan adı geçen birimlere ait yapıların elektrik, iletişim, su ve ısınma ihtiyaçlarına ilişkin bedellerin tamamına yakınının Üniversite bütçesinden karşılanması, 2547 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu İdaresince İşletme kapsamında faaliyet gösteren birimlerin elektrik, iletişim, su ve ısınma giderlerinde, döner sermaye faaliyetleri ile akademik faaliyetler arasında bir ayırım yapılarak bu ayırma göre döner sermaye faaliyetlerine ait olan giderlerin, İşletme bütçesinden karşılanmasına yönelik çalışma yapılması konusunda ilgili birimlerin yazı ile uyarıldığı, konu ile ilgili gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

Bu itibarla, İşletme kapsamında faaliyet gösteren birimlerin elektrik, iletişim, su ve ısınma giderlerinde, döner sermaye faaliyetleri ile akademik faaliyetler arasında bir ayırım yapılmasına ve bu ayırma göre döner sermaye faaliyetlerine ait olan giderlerin, İşletme bütçesinden karşılanmasına yönelik çalışmaların tamamlanması gerektiği düşünülmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	17
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	20
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	21
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	21
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	21
6. DENETİM BULGULARI.....	22
7. EKLER.....	31

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Bazı Alımların Kısımlara Bölünerek Doğrudan Teminle Gerçekleştirilmesi
2. İlave Ücret Alınmak Suretiyle Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Mesai Saatleri İçinde Verilmesi
3. İşletme Birimleri Tarafından Düzenlenen Eğitim Faaliyetlerine İlişkin Gelir Tahakkuk ve Takip Sürecinin Sağlıklı İşletilmemesi
4. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yaptırılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Karadeniz Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 14.07.1986 tarih ve 19164 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Karadeniz Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur. Daha sonra İşletme, 28.09.2001 tarih ve 24537 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve bu Yönetmeliği yürürlükten kaldıran Karadeniz Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile faaliyetlerine devam etmiştir.

Adı geçen Yönetmelik ise 28.02.2021 tarih ve 31409 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Karadeniz Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in "İşletmenin faaliyet alanları" başlıklı 4'üncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

a) Bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma, uygulama ve benzeri hizmetleri yapmak, belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını ve teknolojiye dönüşümünü sağlamak, seminer, konferans, sempozyum ve eğitimler düzenlemek, kurslar açmak.

b) Klinik, poliklinik, ameliyathane ve laboratuvarlarda her çeşit muayene, tetkik, tahlil, tedavi, ameliyat, bakım ve üretimle ilgili iş ve benzeri hizmetlerin yapılması, açılmış olan her türlü sağlık hizmetleri ile ilgili yataklı, yataksız sabit ve geçici kuruluşlar ve benzeri yerler ile belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak üzere açılmış bulunan eğitim ve uygulama eczanelerini işletmek.

c) Danışmanlık, her türlü tercüme hizmetleri, plan, proje uygulama, deney raporları, fizibilite etüdü, proses değerlendirmesi ve geliştirilmesi, model deneyleri, bilgi işlem ve iş değerlendirmesi veya organizasyonu, analiz ölçme ve etanolaj hizmetleri ve faaliyet alanı ile ilgili olarak bakım, onarım, basım, yayım, cilt ve üretimle ilgili hizmetleri yapmak.

ç) Fiziki kapasite oranında iş ve hizmet üretmek, bilgi işlem ve bilgisayar teknolojisini kullanarak her türlü iş ve hizmetleri yapmak, elektronik dizgi ve çoğaltma sistemleri ile kitap ve her türlü basılı evrak çoğaltmak, basmak, cilt ve baskı işlemleri yapmak, bunların satışını

yapmak.

d) Sportif alanda bireysel ve takım olarak performans değerlendirmesi, psikolojik danışmanlık, diyet analiz ve kontrolü, antrenman planlaması, sporcu sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik hizmetlerde bulunmak.

e) Tarım ve sanayi kuruluşlarınca üretilen çeşitli mal ve hizmetlerin standartlara uygunluğu konusunda ilgili mevzuat hükümlerine göre raporlar düzenlemek, analiz ve ölçümler yapmak, projeler hazırlamak veya uygulamak.

f) Pedagojik formasyon, yabancı dil, bilgi işlem yazılımı ve donanımı konusunda eğitim hizmetleri faaliyetlerinde bulunmak.

g) Bireylerin bilgi toplumuna uyum sağlamaları ve bu toplumda yaşamlarını daha iyi kontrol edebilmeleri için ekonomik ve sosyal hayatın tüm evrelerine aktif bir şekilde katılımlarına imkân vermek amacıyla, ihtiyaç duyulacak alanlarda eğitimler ve kurslar düzenlemek, ihtiyaç halinde ilgili mevzuat hükümleri kapsamında ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği içinde projeler hazırlamak ve uygulamak.

ğ) Turizm, otelcilik ve gastronomi ile ilgili eğitim programları yapmak ve bu amaçla ilgili tesisler işletmek, bu alanda üretilen ürünlerin satışını gerçekleştirmek.

h) Güzel sanatlar, müzik ve sahne sanatları alanlarında yaratı ve araştırma çalışmaları ile eğitim, öğretime yönelik uygulamalarla sınırlı kalmak üzere grafik tasarımı, afiş, broşür, sergi ve fuar düzenlemesi, iç ve dış mekan düzenlemeleri, tanıtım ve reklam filmleri, resim, heykel, seramik çalışmaları, müzikli oyunlar ve tiyatro oyunları yazılması, sahnelenmesi, bale ve tiyatro temsilleri ile konser ve resitaller düzenlenmesi ve benzeri hizmetleri yapmak.

ı) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek bu maddede sayılanlar dışında kalan her türlü iş ve hizmet ile canlı materyal, tarım ve sanayi ürünleri, bilişim teknolojisi ürünlerini ve diğer malları üretmek, elde edilen ürünleri, ilgili mevzuat hükümlerine göre pazarlamak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında

Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 26'dır.

İşletme Müdürlüğünde; işletme müdürü, 161 idari memur, 2 sözleşmeli personel ve 886 sürekli işçi hizmet vermekte olup bunlardan 15'inin kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü ve 5 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve Üniversite Yönetim Kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2022 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 464.910.000 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider ve gelir bütçeleri 1.179.220.00 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2022 yılında 1.015.171.021,87.TL bütçe giderine karşılık 691.425.699,49.TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2022 yılı gelir tablosuna göre 811.783.009,68 TL gelir elde edilmiş, 1.005.510.095,06 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 193.727.085,38 TL net zarar ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Karadeniz Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde "5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu" ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılına ilişkin yukarıda

belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bazı Alımların Kısımlara Bölünerek Doğrudan Teminle Gerçekleştirilmesi

Mühendislik Fakültesi tarafından gerçekleştirilen ve Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) ile Üniversite arasında 31.03.2022 tarihinde imzalanan sözleşmeyle yüklenilen TEİAŞ Bünyesinde Bulunan Lojman ve Hizmet Binalarının Deprem Performans Analizlerinin Yapılması 4. Grup (13-14-15-16-17. Bölge Müdürlükleri) Danışmanlık Hizmeti Alımı işinde; bazı işlerin, kısımlara bölünmek suretiyle doğrudan teminle gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; idarelerin, bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu belirtilmiş; eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği, bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu ve diğer ihale usullerinin, Kanun'da belirtilen özel hallerde kullanılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde; Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak

harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı belirtilmiştir.

Denetimlerde, sözleşme kapsamındaki yapıların statik rölelerinin alınması, hasar tespit çalışmalarının yürütülmesi, sonlu eleman modellerinin oluşturulması, röleve çalışmalarının yapılması, her zeminde sondaj yapılması, veri raporu hazırlanması ve geoteknik değerlendirme raporu hazırlanması işlerinin, Mühendislik Fakültesi tarafından aralarında proje yöneticisi öğretim üyesine ait şirket de olmak üzere üç ayrı firmadan dört parti halinde (Firma başına $215.000 \times 4 = 860.000$ TL; toplam $= 860.000 \times 3 = 2.580.000$ TL) 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendine istinaden doğrudan teminle gerçekleştirildiği; açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulünün kullanılmadığı ve alım tutarının, 2022 yılı mal ve hizmet giderleri bütçesi toplamı 11.180.000 TL'nin %10'unu aşmasına rağmen Kamu İhale Kurumu görüşünün alınmadığı tespit edilmiştir.

Bu durumda, büyük bir kısmı aynı mahiyette olan ve tek bir ihale ile temin edilebilecek olan alımların tamamının, ihale usulleri kullanılmadan ve Kamu İhale Kurumu görüşü alınmadan doğrudan teminle yapılmasının, 4734 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi ile 62'nci maddesinin (1) bendi hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresince İş kapsamındaki illerin hemen hemen tamamının, moment büyüklüğü 6'nın üzerinde depremler üretme potansiyelinin bulunması ve bölgede yaşanabilecek bir depremin bölgenin enerji ihtiyacını sağlayan TEİAŞ'a ait binalar üzerindeki olası etkisi nedeniyle ivedilikle gerekli önlemlerin alınması için işin süresinin 270 gün olarak belirlendiği, belirtilen sürede işin tamamlanabilmesi için detaylı bir iş programının yapıldığı, 20 farklı ilde bulunan toplam 154 adet lojman ve hizmet binasına ilişkin çalışmanın kendi içerisinde 6 gruba ayrıldığı ve İşin beş aşamada (Zemin sondajlarının yapılması, beton dayanımının belirlenmesi ve donatı tespitinin yapılması, statik ve mimari rölelerinin hazırlanması, mevcut binaların deprem değerlendirme analizinin yapılması ve güçlendirme öneri raporunun hazırlanması) tamamlandığı, hem sahada, hem de bilgisayar başında yapılacak işler düşünüldüğünde proje ekibindeki öğretim üyeleriyle İşin süresinde bitirilmesinin mümkün olmadığı görüldüğü, bu nedenle çalışmaların hızlı ve güvenilir bir şekilde süresinde ve ivedilikle tamamlanması için hizmet alımı yapılması zorunluluğunun ortaya çıktığı, her grup için beş aşamalık döngüsel programın işletildiği ve ön incelemeden sonra belirlenen çalışmalar için hizmet alımlarının doğrudan teminle gerçekleştirildiği ifade edilmektedir.

Ayrıca Trabzon Teknokent bünyesinde faaliyet gösteren proje yöneticisine ait şirketin,

hem donanım, hem de personel yönüyle yetkin bir firma olduğu, İnşaat Mühendisliği Bölümü öğretim elemanları ile yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin istihdamı nedeniyle diğer firmalara nazaran çok daha uygun fiyatlar teklif edebildiği, İş kapsamında en uygun teklifi verdiği, sonuç olarak belirtilen ilkelerin gereklerinin tüm ihalelerde korunduğu ve gözetildiği, bundan sonraki süreçte bu ve benzeri işlerde doğrudan temin usulünün kullanılmayacağı ve Şubat ayında yaşanan iki büyük depremin öncesinde ve sonrasında söz konusu öğretim elemanlarının maddi beklenti olmaksızın katkılarını fedakârca sundukları belirtilmektedir.

İş başlama tarihinin 01.04.2022, üç firmadan yapılan ilk alımlara ait onay belgesi ve piyasa fiyat araştırma tutanağı tarihlerinin 20.06.2022 ve 30.06.2022 olduğu nazara alındığında; geçen iki aylık süre zarfında Fakülte tarafından yapılamayacak işlerin tespiti ve temel ihale usulleriyle ihalesinin yapılması, imkânlar dâhilindedir. Diğer taraftan temel ihale usullerinin kullanılmasıyla İdare, Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarının her birinde üç adet olmak üzere toplam oniki adet doğrudan temin yapmak zorunda kalmış, daha fazla firmanın ihaleye katılmasını sağlama, daha rekabetçi ve ekonomik tekliflerle işi temin etme imkânını kaybetmiş ve defalarca doğrudan temin yapmanın oluşturduğu bürokrasi ve iş yükü ile karşı karşıya kalmıştır. ... Zemin Sanayi Ticaret Anonim Şirketinden ve ... Yazılım İnşaat Sanayi Limited Şirketinden yapılan dört alımın üçünde ve ... Mimarlıktan yapılan dört alımın tamamında aynı firmalardan teklif alındığı ve her bir alım arasında bir ay olmasına rağmen aynı fiyatların teklif edildiği de göz önünde bulundurulduğunda; 4734 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde belirtilen ilkelerin gereğinin yerine getirilmediği düşünülmektedir.

Sonuç olarak; mal ve hizmet alımlarının, 4734 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde belirtilen temel ilkeler gözetilmek suretiyle Kanun'da belirtilen temel ihale usulleriyle yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: İlave Ücret Alınmak Suretiyle Sunulan Sağlık Hizmetlerinin Mesai Saatleri İçinde Verilmesi

Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezinde (Farabi Hastanesi) ilave ücret mukabilinde mesai saatleri dışında verilmesi gereken sağlık hizmetlerinin büyük bir kısmının, mesai saatleri içinde sunulduğu görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin (h) fıkrasında; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Sağlık hizmetlerinin sağlanma yöntemi ve sağlık giderlerinin ödenmesi" başlıklı 73'üncü maddesinin

üçüncü fıkrası uyarınca ilave ücret alınmak suretiyle öğretim üyeleri tarafından sunulan sağlık hizmetlerinin mesai saatleri dışında sunulması hükme bağlanmıştır

Aynı fıkra gereği hizmeti sunan öğretim üyesine, ek ödemeye müstehak olabilmesi için mesai içinde gerçekleştirilen iş miktarı ve çeşidi dikkate alınarak belirlenen toplam performansını aşmadığı takdirde ek ödeme yapılması; diğer bir deyişle mesai içinde yapılan iş miktarı ve çeşidi kadar mesai dışı hizmetler için ek ödeme yapılması gerekmektedir.

Denetimlerde, Hastanede ilave ücret alınmak suretiyle sunulan sağlık hizmetlerinin büyük bir kısmının, mesai saati (08.00-16.00) içerisinde gerçekleştirildiği; hatta bazı öğretim üyelerinin, normal mesai saatinin tamamını, söz konusu işler için kullandığı anlaşılmıştır.

Diğer yandan mesai saati içerisinde normal hastalara asistanlar tarafından yapılan işlemlere ilişkin puanlar, öğretim üyelerinin hesabına işlenmek suretiyle mesai içi ve mesai dışı performans dengelenmiş; bu şekilde öğretim üyelerine, ilave ücret alınmak suretiyle sundukları sağlık hizmetleri için ek ödeme yapılması yolu açılmıştır.

Kamu İdaresince Hastanenin üçüncü basamak referans hastane olması sebebiyle çevre illerden, ilçe veya kırsal bölgelerden gelen ve genellikle birden çok hastalığı olan hastaların, özellikle öğretim üyelerine muayene olmak ve ev işleri, maddi ve konaklama olanakları nedeniyle aynı gün ikametlerine dönmek istedikleri, bu durumda saat 16'dan sonra girişleri yapılan hastaların işlemlerinin, çoğunlukla aynı gün hatta ertesi gün bile sonuçlandırılmadığı, bu nedenle öğretim üyelerine özel muayene için gelen hasta girişlerinin, 16'dan önce yapıldığı, mevzuata aykırı bu durumun giderilmesi için öğretim üyelerine gerekli uyarıların yapıldığı, saat 16'dan önce girişi yapılan ve tetkik sonuçları hazır olan hastaların, genellikle öğretim üyelerine muayenenin sonuçlandırılması için baskı oluşturduğu, özellikle öğretim üyelerine muayene olmak isteyen ve eşlik eden birden çok hastalığı olan hastaların yoğunluğu dikkate alındığında bütün işlemlerin saat 16'dan sonraya bırakılması durumunda hasta tedavisinin aksamasının kaçınılmaz olduğu, bütün üniversite hastaneleri gibi hastaların en kolay şekilde tanı ve tedaviye erişimi için elimizden gelen her şeyin yapılmasına çaba sarf edildiği, bütün bu açıklamalara rağmen hastane yönetiminin mevzuatla belirlenmiş olan kurallara uyabilmek adına hastaları da mağdur etmeden gerekli düzenlemeleri yapmak için azami gayret göstereceği ifade edilmektedir.

2547 sayılı Kanun'un 58'inci maddesinin (h) fıkrasında görüleceği üzere, ilave ücret alınmak suretiyle öğretim üyeleri tarafından sunulan sağlık hizmetleri, hastanelere verilmiş bir

yükümlülük değil imtiyazdır. Hastanelerin öncelikle genel sağlık sigortası kapsamında muayene ve tedavi için başvuran hastaların muayene, tetkik ve tedavi işlemlerini, mesai saatleri içinde ve dışında eksiksiz bir şekilde yerine getirmeleri, koşulları müsait olduğu takdirde ücretli muayene sunmaları gerekmektedir. Kamu İdaresi ifadelerinde yer aldığı gibi ücretli hastaların hizmetini sunmak için normal hastaların hakkı olduğu sürelerin kullanılması gibi bir durum söz konusu değildir. Bu hastaların işlemlerinin, mesai içinde tamamlanması gibi bir yükümlülük de yoktur. Hastanenin hizmet arzının, normal hasta talebini karşılamaya hiçbir zaman yetmediği nazara alındığında; mesai saatleri içinde ilave ücret alınmak suretiyle hizmet sunulması, hem imkânlar, hem de mevzuat hükümleri dâhilinde olanaksızdır.

Bu çerçevede Hastane yönetiminin, Sosyal Güvenlik Kurumu ile yaptığı sözleşme gereği yukarıda belirtilen ve durumu özellik arz eden hastaların, mesai saatleri içerisinde ilave ücret alınmadan öğretim üyesine muayene ve tedavi işlemlerini gerçekleştirebilmesi her zaman mümkündür. Hastalardan ilave ücret alınması durumunda ise öğretim üyesine ek ödeme yapmadan işlemleri tamamlatabilmektedirler. Öğretim üyeleri, Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in "Dağıtım esasları" başlıklı 5'inci maddesi uyarınca normal hastalar için taban ve teşvik ek ödemesi almaktadırlar. Dolayısıyla ortada hastaların mağdur olacağı bir durum da bulunmamaktadır. Asıl mağduriyet yaşayanlar ise saat 16'dan sonra yapması gereken işlemleri, mesai içinde yapıp; asistan doktor işlemleri vasıtasıyla hem taban ve teşvik ek ödemesi, hem yukarıda açıklanan ilave ek ödemeyi almak isteyen öğretim üyelerinden dolayı Hastane ve Hastane kaynakları ile ücretsiz öğretim üyesi muayene ve tedavi hakkını kullanamayan hastalardır.

İlave ücret ödeyen hastaların, işlemlerini bir an evvel sonuçlandırma istek ve baskısı, normal hastaların hak ve hukukunu korumak ve gözetmekle görevli ve yükümlü bulunan Hastane yönetimince alınacak önlemlerle çözülebilecek bir husustur.

Her yıl Hazinesinin yaptığı kaynak aktarımlarıyla (2022 yılı için 23.332.793,06 TL) faaliyetlerini sürdürebilen ve zarar eder bir konumda olan Hastane için ek gelir kaynağı olabilecek ve öğretim üyelerinin hem mesai içi, hem de mesai dışında katkısını ve sağladığı geliri optimize edecek olan 2547 sayılı Kanun'un 58'inci maddesinin (h) fıkrasının gereği gibi uygulanması büyük önem arz etmektedir.

Sonuç olarak; öğretim üyelerinin ilave ücret alınmak suretiyle sundukları sağlık hizmetlerinin, mesai saati içinde gerçekleştirilmesi yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine

aykırı olduğundan söz konusu işlemlerin, mesai saati dışında gerçekleştirilmesi için gerekli önlemlerin alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: İşletme Birimleri Tarafından Düzenlenen Eğitim Faaliyetlerine İlişkin Gelir Tahakkuk ve Takip Sürecinin Sağlıklı İşletilmemesi

İşletme birimleri tarafından düzenlenen ve ücreti mukabilinde sunulan eğitim hizmetlerine ait gelirlerin tahakkuk ve takibinin gereği gibi yapılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Gelirlerin tahakkuku, takibi ve tahsili" başlıklı 8'inci maddesinin birinci fıkrasında; İşletme gelirlerinin tahakkuku ve takibinin, gelir gerçekleştirme görevlilerince yürütüleceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 56'ncı maddesinde; her türlü işletme kaynağının elde edilmesi, muhafazası ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları ve yetkili mercilere hesap verme zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.

Buna göre işletme birimlerince elde edilen gelirlerin tahakkuk ve takibinin, gelir gerçekleştirme görevlileri tarafından yapılması; bu işlemler sırasında gelirlerin, etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesi ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

Denetimlerde, başta Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi, Yabancı Diller Yüksekokulu ve Sürekli Eğitim, Uzaktan Eğitim ve Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezleri olmak üzere İşletme birimleri tarafından düzenlenen, sertifika, kurs, eğitim programı gibi adlarla sunulan ve verilen hizmet mukabilinde ücret alınan eğitimlerden elde edilen gelirlerin, tahsilinden sonra İşletme birimi hesaplarına intikal ettirildiği; söz konusu gelirler için tahakkuk ve takip sürecinin işletilmediği tespit edilmiştir.

Bu durum, eğitim ücretlerinin nakden veya hesaben üçüncü kişilere ödenmesi, bazı kişilerden eğitim ücreti alınmaması veya farklı tarife uygulanması gibi gelir azaltıcı riskleri bünyesinde barındırmaktadır.

Kamu idaresince sunulan eğitim hizmetlerine ilişkin gelirlerin, banka, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık aracılığıyla tahsilatının yapıldığı, İşletme birimlerinin tahsilat

sürecine dâhil olmadığı, ödemeye ilişkin belge olmadığı sürece kayıt işlemlerinin yapılmadığı ve hizmetin sunulmadığı, İşletme birimlerince gerekli kontrollerin yapıldığı ve tahakkuk sürecinin işletilmesi durumunda gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmektedir.

Yukarıda görüleceği üzere eleştiri konusu tahsil süreci değil tahsil öncesi olan süreçtir. Gelirin tahsiline kadar ücretin belirlenmesi de dâhil olmak üzere sürecin sağlıklı işleyebilmesi için inisiyatifin tamamen İşletme birimi çalışanlarına bırakılmaması; eğitim sürecinin, başvurudan bitime kadar mali işlemler dâhil ve kişisel müdahalelere kapalı bir otomasyon üzerinden yürütülmesi, İşletme birimi tarafından yürütülen sürecin İşletme Müdürlüğü kontrolü ve gözetiminde yapılması gibi süreçlerle, tahsilden önceki tahakkuk sürecinin kişisel müdahalelere kapalı bir şekilde işletilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak; eğitim hizmetlerine ait gelirlerin tahakkuk ve takibinin gereği gibi yapılmaması yukarıda belirtilen Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğundan başta söz konusu birimler olmak üzere eğitim hizmeti sunan tüm birimlerde, gelir tahakkuk ve takip sürecinin sağlıklı bir şekilde işletilmesine yönelik önlemlerin alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yaptırılmaması

Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (Farabi Hastanesi) ile Ağız ve Diş Sağlığı Uygulama ve Araştırma Merkezinde (Diş Hekimliği Fakültesi Hastanesi) görev yapan personelden bir kısmının, Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı görülmüştür.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesinde; kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda olduğu, bu sigorta priminin yarısının sigortalı tarafından, diğer yarısının ise döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödeneceği belirtilmiştir.

Denetimlerde, Diş Hekimliği Fakültesi ile Farabi Hastanelerinde çalışan sigorta kapsamındaki 806 personelden 365'inin, Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırdığı; kalan 441 kişinin ise bu Sigortayı yaptırmadığı tespit

edilmiştir.

Kamu idaresince sigorta yaptıran personelin, poliçesini bilgi yönetim sistemine aktarmasının sağlandığı ve sigorta yaptırmayan personelin yazılı olarak uyarıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Üniversitenin anılan birimlerinde görev yapan söz konusu personelin tıbbi kötü uygulama nedeniyle neden olacakları zararlardan, gerek zarar gören kişilerin gerek kurumlarının ve rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi için Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yaptırılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yaptırılmaması	2021	Kısmen Yerine Getirildi	Bu Husus, Raporda “Diğer Bulgular” Bölümünde “Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yaptırılmaması” başlığıyla yer almaktadır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ KTÜ
TURİZM EĞİTİM VE UYGULAMA MERKEZİ
İKTİSADİ İŞLETMESİ**

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	32
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	33
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	34
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	34
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	34

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Karadeniz Teknik Üniversitesi Turizm Eğitim ve Uygulama Merkezi İktisadi İşletmesi, 28.09.2012 tarih ve 246/9 sayılı Senato Kararı ile kurulmuş olup, faaliyetleri Turizm Eğitim ve Uygulama Merkezi İşletme Yönergesine göre yürütülmektedir.

İşletmenin hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması; işlemlerinin kayıt altına alınması, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş ilkeleri çerçevesinde, yönetimin ve diğer ilgili kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması ve raporlanmasına ilişkin temel mevzuat, 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller'dir.

İşletme tarafından verilen hizmetlere ait bedelin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında yılı bütçe kanunundaki ilgili hükümler ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Karadeniz Teknik Üniversitesi Turizm Eğitim ve Uygulama Merkezi İktisadi İşletmesinde toplamda 7 adet birim mevcuttur.

İşletme, faaliyetlerini yürütmek amacıyla 100 personel çalıştırmaktadır. Bunların 5'i özel bütçe kadrosunda olup işletme bütçesinden ücret alan personel sayısı toplamı 95'tir.

1.3. Mali Yapı

Gelirleri ile giderlerini karşılaması gereken İktisadi İşletmenin, 2022 yılı gelir tahmininin 9.477.140,53 TL gider tahmininin 10.475.373,79 TL, gerçekleşme rakamlarının ise 26.829.094,22 TL gelire karşılık 25.284.596,30 TL gider olduğu ve dönemin 1.544.497,92 TL kârla kapandığı görülmüştür.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına

Dair Esas ve Usuller ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan tebliğlere göre işlemlerini kayıt altına alan, muhasebeleştiren ve mali tablolarını hazırlayıp raporlayan sosyal tesislerden kurumlar vergisi ve/veya katma değer vergisi mükellefi olanlar, Esas ve Usuller’de yer verilen raporlama ve hesapların konsolidasyonu hükümlerine tabidir.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Turizm Eğitim ve Uygulama Merkezi İktisadi İşletmesi kurumlar vergisi ve katma değer vergisi mükellefidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar’ın 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Turizm Eğitim ve uygulama Merkezi İktisadi İşletmesinin 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle

doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>